

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING

van

WOENSDAG 13 JULI 2016

Namiddag

Vraag van mevrouw Valerie Van Peel aan de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie over "medisch toerisme" (nr. 11097)

Valerie Van Peel (N-VA):

Mijnheer de minister, wanneer iemand naar een land gaat, louter om er toegang tot de gezondheidszorg te krijgen en niet de juiste procedure volgt, spreekt men van medisch toerisme. In het kader van de medische hulpverlening voor vreemdelingen bestaat de bezorgdheid dat dit onze gezondheidssystemen kan belasten. Daarom ook de regelgeving ter zake.

In antwoord op mijn schriftelijke vraag gaf u aan dat de POD Maatschappelijke Integratie in dezen niet over statistische gegevens beschikt. Het vaststellen van medisch toerisme blijkt zeer moeilijk te zijn. Dat wil echter niet zeggen dat het niet voorvalt.

In de praktijk zijn er immers genoeg voorbeelden. Een man komt bijvoorbeeld aan in België vanuit Ghana met een gewoon toeristenvisum. Bij aankomst in België voelt hij zich niet goed en begeeft zich naar een ziekenhuis. Daar wordt vastgesteld dat de man aids heeft en onmiddellijk moet worden behandeld. Dat zijn zaken die ook in Antwerpen al wel eens tot discussies hebben geleid.

Een bejaarde vrouw komt bijvoorbeeld op familiebezoek bij haar zoon. Ze is vanuit Marokko via Spanje naar België gereisd en heeft geen visum. De dag na aankomst heeft ze buikpijn en gaat onmiddellijk naar het ziekenhuis, waar de artsen darmkanker vaststellen. De vrouw beweert dat ze niet over een ziekteverzekering beschikt. De aanvraag wordt in eerste instantie geweigerd, maar omwille van de hoogdringendheid toch ingesteld.

Uit het verdere sociaal onderzoek blijkt dat ze wel een reisverzekering heeft aangevraagd en verkregen, maar die verzekering dekt de reeds bestaande ziektes niet. De vrouw weigert echter naar het thuisland terug te keren. Het sociaal onderzoek stelt dan vast dat de persoon in kwestie louter om medische redenen en zonder de geijkte procedure te volgen in België verblijft. De inspectiedienst gaat daaropvolgend over tot een terugvordering bij het OCMW.

Mijnheer de minister, indien wordt aangetoond dat de geijkte procedure niet is gevolgd en er sprake is van medisch toerisme en de kosten bijgevolg van het bevoegde OCMW worden teruggevorderd, welke acties kan een OCMW in dat geval zelf nog ondernemen? Indien het OCMW deze kosten weigert, blijven de zorginstellingen met de lasten zitten, maar in het andere geval is dat het OCMW.

Dat is een moeilijke driehoek, omdat er geen duidelijke procedure bestaat of omdat er geen duidelijke cijfers zijn.

Kunt u daarover uw licht laten schijnen, mijnheer de minister?

Minister Willy Borsus:

Mevrouw Van Peel, het feit dat de betrokkene de geijkte procedures dient te volgen om toestemming te krijgen van de Dienst Vreemdelingenzaken om op het Belgisch grondgebied te verblijven, blijft de onbetwistbare grondregel.

Ik wens dan ook expliciet te benadrukken dat het niet tot de opdracht van het OCMW behoort om steun te verlenen aan personen die naar België komen in het kader van medisch toerisme. Daarbij is het sociaal onderzoek van essentieel belang doordat het aan het OCMW de nodige informatie geeft omtrent de situatie van de persoon. Aan de hand van dat sociaal onderzoek, waarbij onder andere het statuut van de betrokkene wordt onderzocht, kan het OCMW besluiten welke dienstverlening er kan worden verschaft.

Zoals ik al in een vorig antwoord over die materie stelde, is het vaststellen van medisch toerisme zeer moeilijk. Uit uw vraag lijkt het alsof het OCMW enkel dient aan te tonen dat de geijkte procedure niet is gevolgd om te spreken van medisch toerisme. Een regelmatig verblijf op het grondgebied is inderdaad de maatstaf.

Toch dient dat te worden verijnd. Enkel de vaststelling door het OCMW dat de betrokkene niet de voorziene procedures heeft gevolgd, is onvoldoende om te concluderen dat er sprake is van medisch toerisme. Het OCMW dient via het sociaal onderzoek bovendien te achterhalen of de intentie van de betrokkene om naar België te komen louter van medische aard is. Indien uit het sociaal onderzoek blijkt dat er inderdaad sprake is van medisch toerisme, kunnen de kosten niet ten laste van de Belgische Staat worden gelegd.

Als uit het sociaal onderzoek blijkt dat de betrokkene slechts om louter medische redenen naar België kwam en daarbij niet de geijkte procedure heeft gevolgd en het OCMW beslist om toch hulp te verlenen, zal het deze kosten dus met eigen middelen dienen te betalen.

Valerie Van Peel (N-VA):

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Het blijven toch moeilijke dossiers, want soms gaat het om acute situaties waarin een zorginstelling meteen moet ingrijpen. Die rekening blijft dan ergens liggen. Dat is het vervelende.

Als het OCMW medisch toerisme vermoedt, maar er zijn al geneeskundige zaken gebeurd, dan blijft het ziekenhuis met de rekening zitten.

Wij zitten daar toch met een moeilijk spanningsveld, vooral omdat het heel moeilijk in kaart te brengen is.

Ik zal eens nadenken hoe wij dat beter kunnen stroomlijnen en kom er dan ongetwijfeld nog eens op terug.

Het incident is gesloten.